

Relikviář — nápisy, symbolika a quest NL10 (v02)

Původ: Destilát rozhodnutí uživatele z [nápisy_na_relikvii_vysvetleni_01.md](#) (diskuze s Gemini, 2026-08) — **historie diskuze je vypuštěna, tohle je finální stav.** Doplněno o oživený quest **NL10 „Relikvie od svatého Matouše“** ([nove_linky_navrhy_01.md](#) ř. 290–314) v upravené podobě dle zadání uživatele. **Autorita:** Volba obou nápisů je **rozhodnutí uživatele**, ne návrh. Neměnit bez jeho pokynu. **Změny oproti v01 (2026-08-15, na základě korekcí uživatele):** sen **odproroctvěn** — vyhozeny všechny předměty, o kterých dítě nemůže vědět (tubus, jezdec, dva kameny), zbyly jen lidé a stíny (§ 5). Relikvie je **úlomek kosti s vyrytým křížkem**, ne tříska; **žádné nápisy ani cedulky** kromě dvou latinských na krabičce. **Spor o vlastnictví vypuštěn** — NL10 je již jen o pravosti. Nová mechanika schránky (jeden kolík → vysune se lůžko s falešnou relikvií, pravá je uvnitř lůžka, vypodložená kůží). Účastníci NL10 zúženi: **Vavřinec vypuštěn úplně**, Blanka jen na požádání o překlad. **Souvisí:** [detske_role_zapojeni_*.md](#) (role Nositelky relikviáře) · [pecete_emitenti_vavrinec_toolbox_*.md](#) (Vavřincova latina a listiny).

1. Co je na relikviáři napsáno

Strana	Nápis (na rekvizitě)	Znaků	Původ
Přední (víko)	LVX · IN · TENEBRIS · LVCET	21	Jan 1,5 — doslovná citace
Zadní (dno / spodní hrana)	DEVS · SOLVS · IVSTE · IVDICAT	24	tradiční teologická formule (ozvěna 2 Sol 1,5)

Obojí se vejde do limitu ~22–25 znaků. Majuskule, **V místo U, I místo J.**

Doslovný překlad:

- *Lux in tenebris lucet* — „Světlo svítí v temnotě.“
- *Deus solus iuste iudicat* — „**Jen Bůh** soudí spravedlivě.“

2. Co to znamená a proč to dohromady drží

Přední strana je zjevení a ochrana. Zadní je odpovědnost a zúčtování.

V křesťanské symbolice není světlo jen lampička na cestu — je to **princip pravdy**. Svítí do tmy, aby zahnal zlo, ale tímtéž pohybem **osvítí i to, co ve tmě zůstat chtělo**. A jakmile světlo něco ukáže, nastupuje druhá strana: kdo to bude soudit.

Odpověď zadní strany je tvrdší, než vypadá — a stojí a padá s jediným slovem.

SOLVS je celý ten nápis. Bez něj („Soud Boží je spravedlivý“) je to zbožná fráze, se kterou nikdo nemá problém. Se **SOLVS** říká relikvie něco jiného: **spravedlivě soudí jenom Bůh.** Tedy — nikdo jiný v té místnosti.

A ta místnost je večer plná lidí, kteří soudí: šlechtic vede výslech, oddíl A předkládá seznam pěti cti a u každé rozhoduje, jestli byla rána zasloužená, oddíl D vypočítává pět mlčení a u každého se ptá, jestli mělo zlý následek, Blažej soudí pytláka i biřice, **Matyáš** soudí mrtvého (*fallback po Ctiborovi* **(VYŘAZENO)** 2026-08-16 — *a soudí ho jako ten, kdo mu šil ránu, což je horor navrch*). **Relikvie leží na stole a mlčky říká, že tohle všechno není spravedlnost.** Nikoho neobviní. Jen odejme celému večeru nárok.

Přední strana tedy odhaluje — a zadní strana **odebírá odhalujícímu právo soudit.** To je ta dvojice.

3. Kde přesně je dvojsmysl (a proč to není jazyková hříčka)

Ani jedna věta nestojí na dvojznačném latinském slově. **Dvojsmysl vzniká pozicí čtenáře, ne slovníkem** — táž prostá česká věta znamená pro dvě různé postavy dvě různé věci. Proto to funguje i pro člověka, který latinu v životě neviděl.

	Čtení dítěte (a každého s čistým svědomím)	Čtení postavy s tajemstvím
LVX IN TENEBRIS LVCET	„Až půjdeme večer lesem, bude nás to chránit.“	„To světlo nesvítil na cestu. Svítí na mě. A ukáže, co jsem dělal v noci a za zády ostatních.“
DEVS SOLVS IVSTE IVDICAT	„Bůh to ví a spravedlivě nám pomůže.“	„Lidem kolem se lhát dá. Před tímhle ne. A až se bude soudit doopravdy, neobstojím.“

Koho to má zamrazit — jmenovitě: Blažej (lhal o noční hlídce a o klíčkách na opasku), **Vavřinec** (zapsal tu lež a nechal cizího člověka v archivu), **Klára** (přijala Štěpánovu zálohu a schovala ji do podoby osobní relikvie — nosí falešnou svátost na krku, zatímco dítě nese pravou), **Radovan** (dvojí kniha), **Ctibor** (drží mrtvého pohřbeného jako opilce).

Klářina vazba je z nich nejostřejší a stojí za vypíchnutí GM: **obě nesou na řemínku/v ruce předmět, o kterém tvrdí něco jiného, než čím je.** Klářina mince „po matce“ je záloha za udání. Dětský relikviář je... viz § 6. Nikdo to nemusí vyslovit.

4. Kdo to čte, kdy a jak — dítě latinu neumí

Klíčový provozní problém: dítě není překladatel a Blažej ani většina družiny latinsky neumí. Řešení je trojí a všechno je diegetické.

a) Kaplan ji to naučil předem — základ. Na kartě Nositelky stojí: „*Nápisu vyrytému na relikviáři nerozumíš, je v latině. Kaplan Bartoloměj ti ale vysvětlil, že jedna strana znamená «Světlo svítí v temnotě» a druhá «Jen Bůh soudí spravedlivě», a naučil tě to jako ranní modlitbičku.*“ **Dítě proto mluví celý den výhradně česky** a nikdy nevytahuje latinu.

b) Veřejné požehnání u sv. Matouše (W1) — jednorázová scéna, ~40 vteřin. Bartoloměj vezme relikviář, přečte latinu nahlas a **přeloží ji pro celou družinu**:

„Pohledte, co nás chrání. Je tu psáno_Lux in tenebris lucet_ — Světlo svítí v temnotě. A na druhé straně Deus solus iuste iudicat — jen Bůh soudí spravedlivě.“

Od téhle chvíle **vědí česky všichni**, i ti, co latinu neznají. Scéna je zároveň vstupní branou questu NL10 (§ 6).

c) Vavřincova vrstva — dramaturgický bonus zadarmo. Vavřinec latinu umí. Když večer dítě řekne česky „světlo v temnotě“ a „jen Bůh soudí“, jemu se v hlavě rozsvítí **přesný latinský text, který sám ráno četl**. Ostatní slyší dětskou modlitbičku; on slyší citaci. Nemusí říct nic — a právě proto to na něj sedne nejvíc.

Kdy se to má číst — shrnutí:

Kdy	Kdo	Co
W1, kostel sv. Matouše	Bartoloměj (Blanka koriguje)	obě strany nahlas + český překlad; požehnání; start NL10
přes den	dítě	česky opakuje každému, kdo si řekne o dotek
konec W5, fáze 4	Bartoloměj	zadní stranu přečte znovu, potichu, u svíčky — a zmlkne

Celý mechanismus je to ticho po té větě. Nikdo nedovysvětluje — ani GM, ani kaplan. Když se ticho udrží, mrazení vznikne samo; když to někdo dopoví, nevznikne vůbec.

5. Sen Nositelky — ✓ sloučená varianta, ale odprorocťvená

Tvoje sloučená verze narazila na tři věci a všechny tři měly stejnou příčinu: **do snu se dostaly konkrétní předměty, o kterých dítě nemůže vědět.**

Co v návrhu vadilo	Proč
„něco tmavého a podlouhlého“ na zemi	měl to být tubus — jenže o tom vědí jen svědkové bylinkového ortelu (Vlastimil, možná Příbyslava). Dítě ne. Je to únik GM lore do dětské karty
„někdo, kdo jel před tebou“	mířilo to na Jíru, ale ten se pohyboval jinde než u hraničního kamene — geografie nesedí
„dva kameny“	hraniční kámen je jeden
celkové vyznění	příliš věštecké: sen předpovídal věci, ne náladu

Řešení: vyhodit z něj všechny předměty a nechat jen lidi. Sen pak nepředpovídá nic — a přesto se odpoledne „vyplní“, protože stíny lidí, kteří jdou s tebou, jsou tam každý den. Naplnění

je emoční, ne důkazní. To je zároveň odpověď na „moc to nepřináší“: nemá to přinášet informaci, má to přinést tíhu.

Doporučené znění

„Noc předtím, než jste se vydali na cestu, se ti zdál zvláštní sen. Ležela jsi blízko relikviáře a z nápisu na něm vytrysklo jasné, hřejivé světlo. Prořízlo tmu v lese a tys byla v bezpečí. Jenže jak to světlo sílilo, všimla sis, že kolem vás stojí vysoké černé stíny. Nebyly to stromy ani bubáci — byly to stíny lidí, kteří šli s tebou. A jeden z nich stál kousek stranou od ostatních a byl delší než ten, komu patřil. Z druhé strany relikviáře sálal takový chlad, že tě z toho rozbolely prsty. Ve snu ses zeptala: «Proč to světlo tak studí?» a hlas odpověděl: «Protože světlo ukazuje všechno takové, jaké to doopravdy je.»“

Co dělá ta jediná ponechaná konkrétnost — „jeden stál stranou a byl delší než ten, komu patřil“: nemíří na žádný předmět ani na žádnou postavu, ale **naplní se sama** (někdo vždycky stojí stranou) a je to přesně obraz oddílu D a linky L6 — mlčení a druhá tvář. Dítě to večer řekne a každý si dosadí někoho jiného. Nic to nedokazuje.

Ještě vágnější varianta (kdyby i tohle bylo moc)

Vypustit i tu větu o stínu stranou a skončit u „byly to stíny lidí, kteří šli s tebou“. Sen pak nemá žádnou konkrétnost vůbec — jen světlo, stíny, chlad a tu poslední větu. Funguje taky; ztratí se jen ta jedna hezká tečka.

6. NL10 — „Relikvie od svatého Matouše“ (oživeno a upraveno)

Původní quest řešil relikvii patřící kostelu. **Úprava dle zadání: řeší se relikvie v relikviáři, který nese dětská hračka — a řeší se jen jedna otázka: je pravá?** Spor o vlastnictví (kostel × klášter) je vypuštěn.

6.1 Co hráči vidí

V relikviáři je **úlolek kosti s malým vyrytým křížkem**. Nic víc — **žádný nápis, žádná cedulka, žádná průvodní listina**. Jediné písmo na celé věci jsou ty dva latinské nápisy na krabičce samotné.

A v tom je ten problém: **ta kostička nevypadá jako pravá kost**. Barva, tvar, něco na ní nesedí. Relikviář je vážný, nápis je vážný, křížek je vyrytý pečlivě — a to, co je uvnitř, vypadá jako co jiného.

U **kostela sv. Matouše (W1)**, hned po požehnání a přečtení nápisů, se ta pochybnost vysloví nahlas. **Spor je čistě o víru a pravost.** Žádné dokumenty, žádné nároky, žádná právní rovina.

6.2 Kdo se toho účastní

Postava	Role
A3 Bartoloměj (kaplan)	jádro. Kostel sv. Matouše je duše jeho služby; k relikvii má vztah, ne názor
A6 Ludmila (jeptiška)	jádro. Řeholnice — pozná, jak se s ostatky zachází, a ví, co se smí tvrdit
B3 Blanka	jen když ji někdo požádá o překlad. Latinu umí, do sporu o pravost se nehrne a nemá v něm hlas
A2 Vavřinec	— do sporu se netáhá vůbec. Není tu žádná listina ani pečeť k posouzení — a jeho výbava (<i>pecete_...</i>) se tím nesmí přetáhnout do církevní věci
Nositelka relikviáře (dítě)	není účastník, je držitelka. Kdo chce relikviář prohlédnout, prosí ji o dovození — přesně ta moc, kterou už její karta má

Dvoučlenné jádro drž čisté. Bartoloměj + Ludmila, nikdo další.

6.3 — GM lore — hráči se to nesmí dozvědět

Viditelná kostička je podvrh. Pravá relikvie je ve skryté schránce uvnitř relikviáře.

Relikvie v relikviáři **skutečně je** — církevní vážnost té věci je tedy pravá. Jen není tam, kde ji všichni vidí. Kdosi kdysi pravý ostatek ukryl a nahoru položil kostičku, kterou je možné bez obav ukazovat poutníkům a nechat se jí dotýkat. Ne z podvodu — **z opatrnosti.** Relikvie, které se dotýká každý, se ztrácejí.

Ve skryté schránce: úlomek kosti **vypodložený kouskem kůže, aby nechrástil.** Nic víc — žádný nápis ani tam.

6.4 Jak se schránka otevírá

Quest končí ve chvíli, kdy někdo najde tajnou schránku. Ne dřív; žádná diskuze ho neuzavře.

- **Mechanika:** dvojité dno drží **jediný kolík**. Když se kolík **prostrčí skrz**, vysune se nahoru **lůžko, na kterém spočívá viditelná (falešná) relikvie** — a **uvnitř toho lůžka je tajný výřez s pravým ostatkem**. Tedy: schránka není pod relikvií, je **v tom, na čem relikvie leží**. Kdo vyndá kostičku a odloží ji, drží tu pravou v ruce a neví o tom.
- **Jak se na to přijde:** relikviář **nechrastí, i když by měl** (kůže) · vnitřek je mělčí, než by podle vnějšku měl být · na spodní straně je konec kolíku, který vypadá jako ozdoba, ale jde zatlačit. **Je to nález pro ruce a oči, ne pro nápad** — kdo relikviář vezme a poctivě si ho prohlédne, má šanci; kdo o něm jen mluví, nemá.
- **Kdy to jde:** kdykoli od W1 dál, kdy má někdo relikviář v ruce — tedy s dovozením dítěte, nebo přirozeně při požehnání a při večerním čtení, kdy ho drží kaplan.

- **Když se to podaří:** spor je rozhodnut a nikdo nic nevyhrál. Relikvie je pravá, dítě celý den neslo něco svatého, a někdo dávno mrtvý schoval pravdu z lásky k ní. Žádný mechanický dopad. Tichý, dobrý konec.

Když se to do Kuchelníku (W4) nepodaří: GM diskrétně upozorní **Bartoloměje** a ten se zařídí po svém — volba je jeho:

- **(a) Otevře to sám** v krčmě u tichých dozvuků, beze slova ukáže, co našel.
- **(b) Řekne to jen Ludmile** a nechá na ní, co s tím.
- **© Neřekne nikomu.** Ví, že relikvie je pravá, a nechá spor spát; dítě dál nese něco, o čem se ostatní mylí. **Plnohodnotné mlčení do sklizně oddílu D** — a nejvíc Bartolomějovo ze všech tří.

6.5 Hranice, které NL10 nesmí překročit

- **— Relikvie nemá nic společného s glejtem.** Je to samostatná církevní věc a **není u ní žádná listina**, která by se s glejtem dala splést. ([background_02.md](#) .)
- **— Není to hraniční kámen.** L4 je o převorově chamtivosti o pozemky; NL10 je o víře. Ludmila v tom stojí dvakrát, ale jsou to dvě různé věci.
- **— Dítě se nesmí dozvědět, že nese podvrh** — ani že nese pravou relikvii ve dvojitěm dně, dokud to někdo nenajde. Nemá o čem lhát a nemá co prozradit (P1: nulový klíč).
- **Bez dítěte:** relikviář veze Bartoloměj v mošně, požehnání i spor proběhnou beze změny. NL10 na dětské roli **nestojí** — dítě mu jen dodává jeviště.

7. Fyzické provedení rekvizity

- **Přední nápis** — majuskula, hluboká a čitelná, ražená nebo rytá na víku. Tohle má být vidět.
- **Zadní nápis** — drobnější a ostřejší, po obvodu dna nebo na spodní hraně, jako by ho tam dodatečně přidal starý zlatník nebo mnich. Hůř se čte a má se najít až později.
- **Uvnitř nahoře (viditelné): úlomek kosti s malým vyrytým křížkem.** Nic jiného. Žádná cedulka, žádný pergamen, žádné písmo. Ať to je kost, která tak úplně nevypadá — příliš světlá, příliš pravidelná, něco na ní neseď.
- **Skrytá schránka:** dvojitě dno na **jediném kolíku**; kolík se prostrčí skrz → nahoru se vysune **lůžko s viditelnou relikvií; uvnitř lůžka je výřez** a v něm **pravý úlomek kosti vypodložený kouskem kůže**, aby nechrástil.
- **Vodítka pro nálezce:** relikviář nechrástí, i když by měl · vnitřek je mělčí, než vnějšek slibuje · konec kolíku na spodní straně vypadá jako ozdoba, ale dá se zatlačit.
- Krabička ať se otvírá ztuha a vrže.

8. Co z tohohle dokumentu plyne pro ostatní soubory

Kam	Co
postavy_komplet § Dětské role → Nositelka	nápisy + česká verze, kterou ji naučil kaplan; sen (dle rozhodnutí v § 5); dítě nikdy nemluví latinsky
postavy_komplet § A3 Bartoloměj	požehnání a veřejný překlad u sv. Matouše; NL10 jádro; volba (a)/(b)/© u Kuchelníku; večerní čtení zadní strany
postavy_komplet § A6 Ludmila	NL10 jádro — církevní právo, nárok kláštera, oddělit od L4
postavy_komplet § B3 Blanka	NL10 třetí hlas u kostela — navazuje na už existující zkoušku kaplanovy latiny
postavy_komplet § A2 Vavřinec	volitelná listinová vrstva NL10; večerní asymetrie (slyší latinu tam, kde ostatní slyší češtinu)
linky_detaily § W1	scéna požehnání + start NL10
linky_detaily § W5 fáze 4	čtení zadní strany na konci fáze
linky_detaily § Tabulka předmětů	relikviář jako rekvizita s ID (dnes žádné nemá)
semanticky_index § 3	NL10 zpět do registru NL beatů